

Drejer o. fl., og derefter vilde han have givet en Skildring af Fejdens religiøse, nationale og æsthetiske Sider, dens Forhold til Fredstanken, til Socialismen osv. At han har været nødt til at opgive disse Skildringer, er maaske endda ikke saa meget at beklage; thi «Klara Rafaels» «religiøse, nationale og æsthetiske Sider» etc. frembyde neppe noget saa Interessant, at de fortjene en udførligere Behandling. Det er som et lille, et meget lille Kapitel af Kvindesags-Bevægelsen, at «Klara Rafael» er af Interesse. Det er dette Kapitel, Hr. Bajer har behandlet, og han har her leveret et virkeligt fortjenstligt Bidrag til Kvindesagens Historie i Danmark — om det end maa siges, at han synes at overvurdere Klara-Rafael-Fejdens Betydning. Han antyder, at han maaske en anden Gang vil fremstille Kvindesagens videre Udvikling i Danmark i de følgende tyve Aar, 1851—71. Vi ville da faa at se, hvilke Bidrag han har samlet til disse tyve Aars Historie. Men netop omtrent ved det Aar, hvor Hr. Bajer vil standse, er det dog, at Kvindesags-Bevægelsen tager et noget større Opsving i Danmark. Han synes altsaa foreløbig at ville holde sig til Forpostfægtningernes Historie; — men ogsaa den har sin Interesse.

Dr. H. Selmer: Statistiske Meddelelser og Undersøgelser fra Sindssygeanstalten ved Aarhus i dens første fem og tyve Aar (1852—77). Kbhvn. C. A. Reitzel. 1879. (207 S.)

Dr. med. Selmer, der i saa mange Aar virkede som Overlæge ved Sindssygeanstalten ved Aarhus, har efter sin Embedsfratrædelse ifjor følt Trang til at sammenarbejde til et større Hele Hovedpunkterne i det statistiske Materiale, der foreligger i Sindssygeanstaltens 25 første Aarsberetninger til det kgl. Sundhedskollegium, — og dette Arbejde vil da kunne betragtes som en Art Afslutning paa hans Virksomhed ved det nævnte Hospital. Forf. har imidlertid ingenlunde blot sammenarbejdet det i Aarsberetningerne foreliggende Stof; han har, næst efter at bøde paa de Ufuldstændigheder og Unøjagtigheder, dette Materiale lider af, behandlet hele Stoffet efter en mere detailleret Plan end den, der kunde følges i Aarsberetningerne.

Resultatet er da bleven den foreliggende Bog, der i sine elleve Kapitler behandler følgende Hovedspørgsmaal: Hospitalets Belægningsforhold, Patienternes Hjemstedsforhold, deres Alder, deres ægteskabelige og konfessionelle Forhold, deres Livsstilling og Næringsvej, Gjenindlæggelser og Tilbagefald, Sygdommens Aarsagsmomenter, dens Former, dens Varighed, Behandlingsresultater og Dødelighedsforhold. Der findes i disse elleve Kapitler en stor Mængde særdeles interessante Oplysninger, og man kan ikke Andet end lykønske Forfatteren til hans Arbejde: han har i det leveret et ikke uvigtigt Bidrag til en kommende dansk Sindssygestatistik.
